

Puhtaan siirtymän sääntely

Rahoitusympäristön painopisteet ja reunaehdot

Nina Alatalo

Puhtaan siirtymän sääntely ja rahoitusympäristön taustaa

Enrico Lettan sisämarkkinaraportti ”Much More Than A Market- Speed, Security, Solidarity” (17.4.2024)

Enrico Lettan ehdotuksia

- a) Valtiontuet
- b) Pääomamarkkinaunionin eteenpäin vieminen ja kehittäminen
- c) Uusien rahoitusvälineiden kehittäminen
- d) Kysynnän kannustaminen

Antwerpenin julistus

Antwerpenin julistus

- Antwerpenin deklaraatio (for a European Industrial Deal), 20.2.2024.
  - Yli 70 yritysjohtajan, Belgian PMI Alexander de Croon ja Euroopan komission Ursula von der Leyenin johdolla.
  - European Industrial Deal'n tulee täydentää Green Deal'ia ja korkeatasoiset työt tulee pitää Euroopassa.
- a) Deklaraation mukaan European Industrial Deal uuden komission strategisen agendan ytimeen.**
  - b) Clean Tech Deployment –rahaston kautta vahva julkinen rahoitus.** Energiaintensiivinen teollisuus, yksinkertaistettu valtiotukikehys, sisämarkkinat huomioiden. Yksityisissä investoinnit puhtaisiin teknologioihin.
  - c) EU:sta globaalisti kilpailukykyinen energiantarjoaja.** Keskiössä mm. uusiutuvat energialähteet.

Mario Draghin raportti ”Euroopan tulevaisuuden kilpailukyky” 9.9.2024

Draghin raportti: Horisontaalisuus

**Sisämarkkinoiden
toimeenpano**

**Parempi
koordinaatio:
teollisuus,
kilpailupolitiikka
ja kauppa**

**Massiivisten
investointien
mobilisointi**

**Teollisuuden
vahvistaminen**

Kilpailukykykompassi

COMPETITIVENESS COMPASS

Kuva: EU:n komissio

Kilpailukykykompassi

Kilpailukyvyn horisontaaliset mahdollistajat:

- Sisämarkkinat ml. horisontaalinen sisämarkkinastrategia (Q2 2025).
- Sääntelyn yksinkertaistaminen ml. Omnibus-paketit.
- **Rahoitus ml. säästö- ja investointiunioni (Q1 2025), Euroopan kilpailukykyrahasto (2025).**
- Osaaminen ml. Osaamisunioni (Q1 2025).
- Kilpailukyvyn koordinaatioväline jäsenvaltioiden ja EU-tason teollisuus- ja tutkimuspolitiikan sekä investointien paremmaksi koordinoimiseksi (2025).

Puhtaan teollisuuden ohjelma

Puhtaan teollisuuden ohjelma: yhteinen tiekartta kohti kilpailukykyä ja vähähiilistymistä 26.2.2025

- Yksi kasvustrategia, jossa sitoudutaan vähähiilistämiseen, uudelleen teollistumiseen ja innovaatioiden kiihdyttämiseen sekä huomioimaan Euroopan kriisinsietokykyä.
- Tavoitteena on luoda pohja EU:n kilpailukyvyille ja vähähiilistymiselle sekä vähähiilistymiselle kasvun ajurina.
- Keskiössä ovat erityisesti **energiaintensiivinen teollisuus, clean tech ja kiertotalous**.
- Sektorikohtaisia toimenpidesuunnitelmia, kuten teräs- ja metallisteollisuus, autoteollisuus, kemianteollisuus, kestävä liikenne ja **biotalousstrategia**.
- Tunnistetaan kuusi liiketoiminnan ajuria.

Puhtaan teollisuuden ohjelma

Toimien tavoitteena on seuraavat:

1. Parantaa kohtuuhintaisen energian saatavuutta
2. Lisätä puhtaan energian tuotteiden kysyntää ja tarjontaa
- 3. Saada liikkeelle julkisia ja yksityisiä investointeja**
4. Edesauttaa kiertotalouden kehitystä
5. Kehittää kansainvälisiä kumppanuuksia
6. Turvata osaaminen ja laadukkaat työpaikat

Rahoitus ja investoinnit

- Euroopan komission arvion mukaan **EU:n olisi lisättävä vuosittaisia investointejaan energiaan, teolliseen innovointiin sekä skaalaukseen ja liikenteeseen noin 480 miljardia euroa** edelliseen vuosikymmeneen verrattuna.
- Lyhyellä aikavälillä: Yli 100 miljardin euron kokonaisinvestointeja uuden **Teollisuuden vähähiilistämispankin** (Industrial Decarbonisation Bank) kautta.
- Nykyinen **Horisontti Eurooppa –ohjelma (tutkimus, innovaatiot)**
- Suunnitelmissa vauhdittaa myös **Euroopan yhteistä etua koskevia (IPCEI)** projekteja.
- Ehdotus kohti **uutta valtiontukikehystä.**

Rahoitusympäristö

Rahoitus

- **EU:n monivuotinen rahoituskehys (MFF) / EU:n budjetti**
  - **Kansallinen rahoitus ja valtiontuet**
- **Yksityinen rahoitus ja investointien vauhdittaminen**

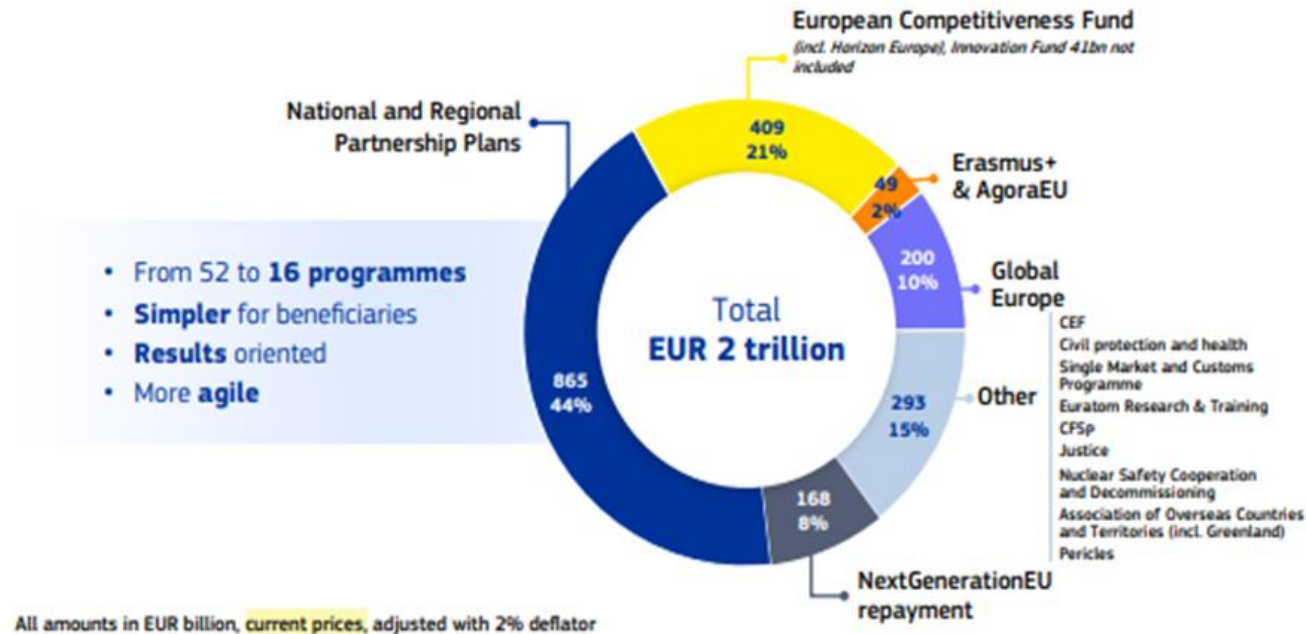
EU:n monivuotinen rahoituskehys 2028-2034

The Commission proposes the most ambitious long-term budget (Multiannual Financial Framework) to date with a total size of almost EUR 2 trillion or 1.26% of the EU's gross national income.

EU:n monivuotinen rahoituskehys 2028-2034

An ambitious budget with a credible proposal for reforming the revenues to finance it.

EU:n monivuotinen rahoituskehys 2028-2034

A budget tailored to local needs, based on **national and regional partnership plans** for investments and reforms, for **targeted impact where it matters most**, with cohesion and agriculture at the heart, where respect for the rule of law will be a must.

A major **competitiveness boost**, through a new European Competitiveness Fund and a reinforced Horizon Europe to secure supply chains, scale-up innovation and win the global race for clean and smart technology and fostering our defence industry.

A **Global Europe Instrument** making us stronger in the world, with crucial support to make enlargement a success and support Ukraine for as long as it takes.

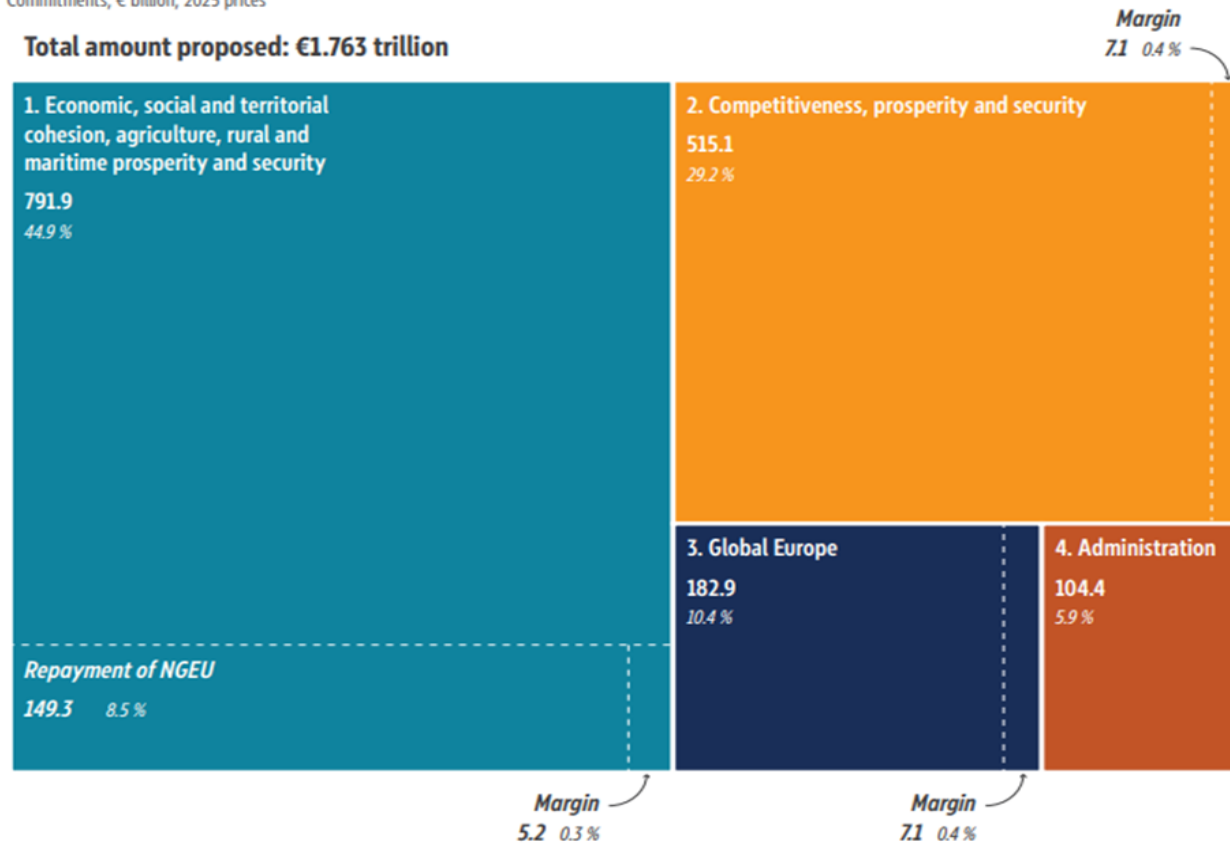
A **new package of new own resources** to update existing proposals, creating a **truly European system of financing** that keeps Member States' contributions stable while repaying recovery borrowing.

EU:n monivuotinen rahoituskehys / esitys

2028-2034 MFF overview

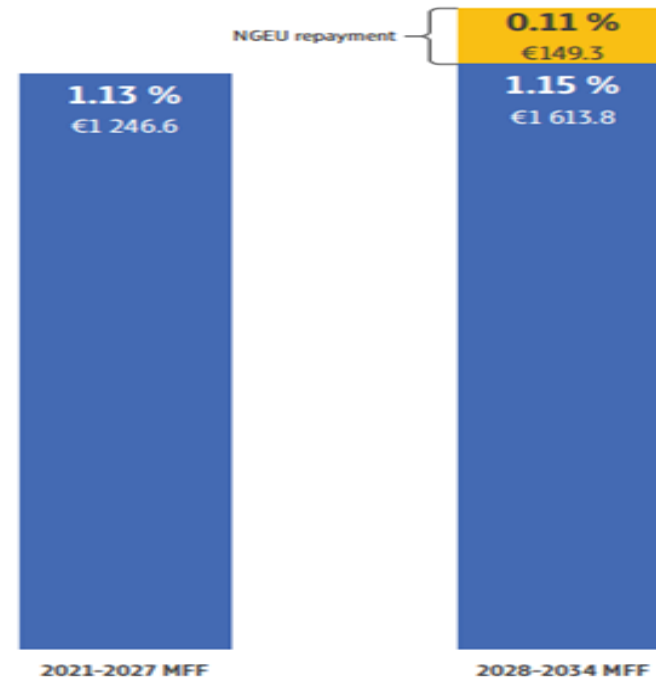
Commitments, € billion, 2025 prices

Total amount proposed: €1.763 trillion

EU:n monivuotinen rahoituskehys / vertailu

Comparison of the 2021-2027 and the 2028-2034 MFF
Commitments, € billion and EU GNI %, 2025 prices

EU:n monivuotinen rahoituskehys / esitys

Overall amount in commitments (2025 prices):

€1.76 trillion incl. €149.3 billion for NGEU repayment

1.26 %

of EU GNI

(of which 0.11 % for NGEU repayment)

From 8 to **3**
special instruments

From 7 headings
and 2 sub-headings
to **4 headings**

5 new
own resources

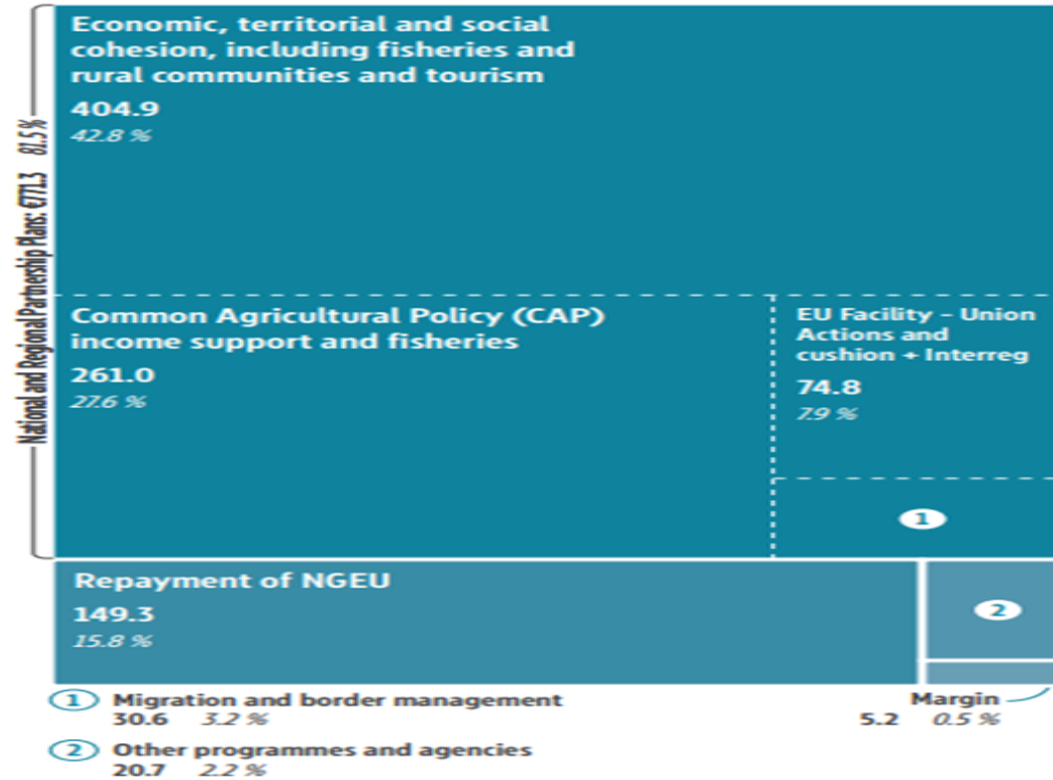
From 52 programmes to **16**

Climate spending
target: **35 % min.**

”Kirjekuoret”

Breakdown of the Economic, social and territorial cohesion, agriculture, rural and maritime prosperity and security heading by programme

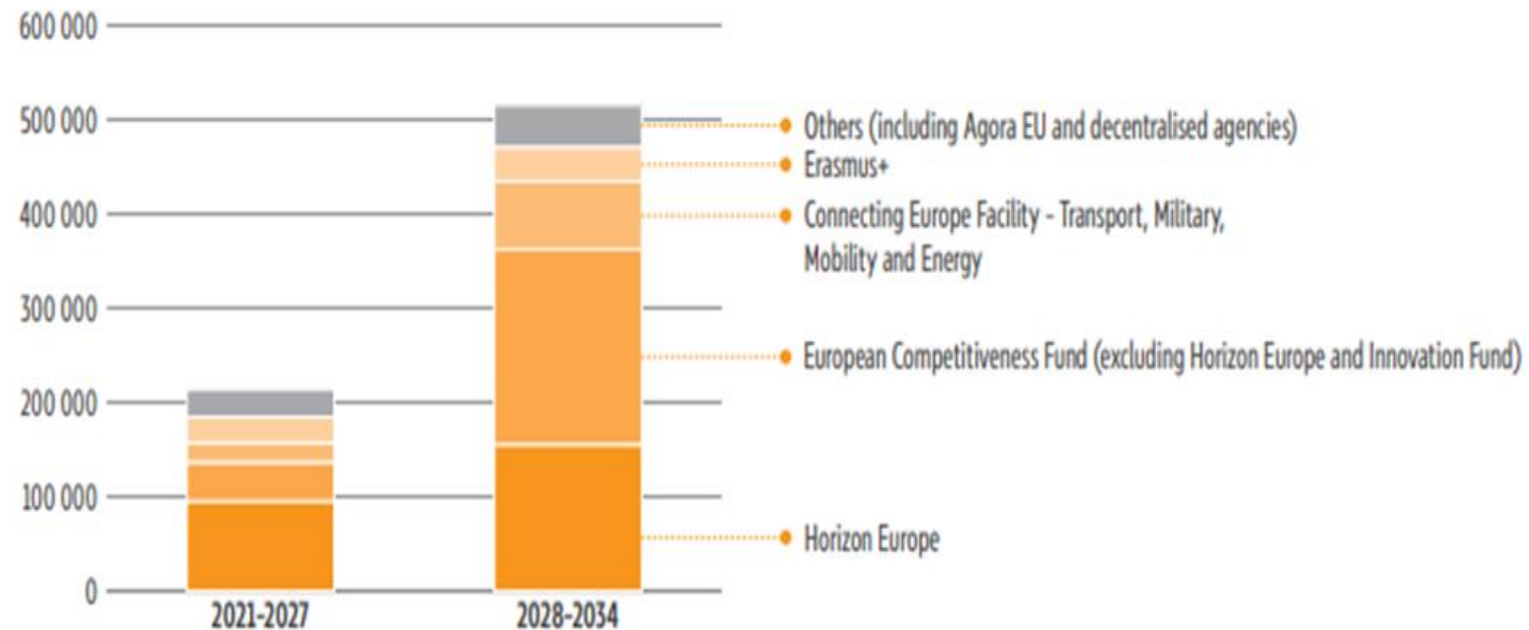
Commitments, € billion, % share in heading, 2025 prices

Kilpailukykyotsake

Heading 2: Comparison 2021-2027 with 2028-2034 MFF

Commitments, € billion, 2025 prices

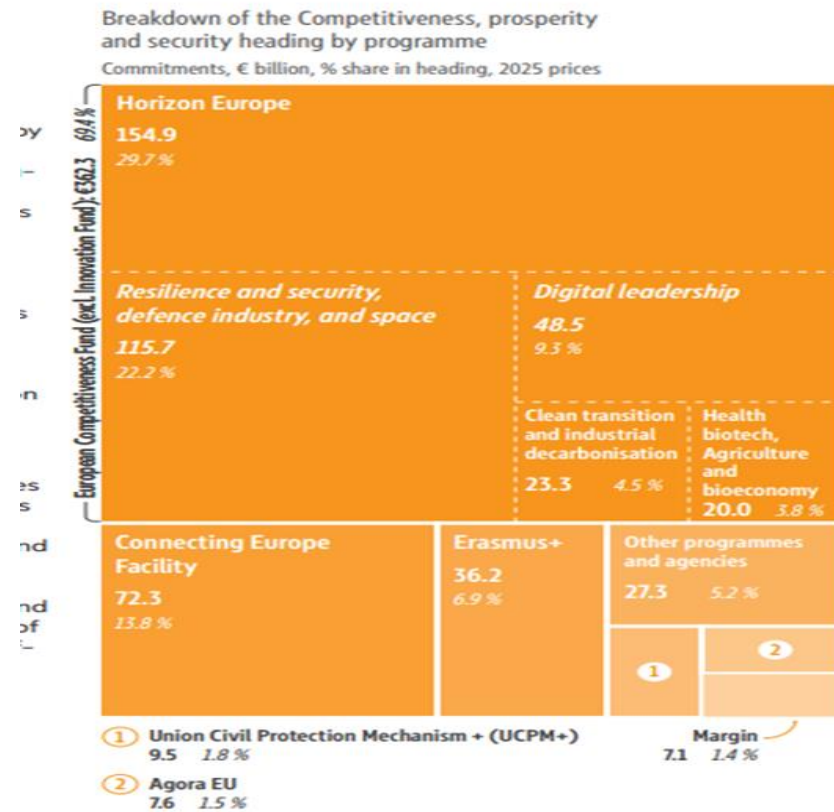
Euroopan kilpailukykyrahasto

- **Uusi rahasto, jonka tavoitteena on vahvistaa EU:n kilpailukykyä** monivuotisen rahoituskehityksen yhtenä prioriteettina.
- **Painopisteet, suunta ja siirtyminen**
- **ECF-rahoitus** maksusitoumusmäärärahoina on **409,3 mrd euroa**, plus noin 41 mrd € innovaatorahasto.
- Yhteensä **450,5 mrd € (nykyhinnoin)**.

PÄÄÖTSAKE 2 sisältäen EUROOPAN KILPAILUKYKYRAHASTO

- European Competitiveness Fund (ECF)
- Euroopan kilpailukykyrahasto on uusi MFF-rahoitusväline
- Esityksen mukaan kilpailukykyrahoitus olisi kasvamassa
- Noudattelee osin Enrico Lettan ja Mario Draghin raporttien ajatuksia.

Kilpailukykyotsake

Note: The Innovation Fund is financed from externally assigned revenue. These funds will be added to the clean transition and industrial decarbonisation programme.

Euroopan kilpailukykyrahasto

Neljä keskeistä tavoitetta / politiikkaikkunaa seuraavilla määrärahaehdotuksilla:

- **Puhdas siirtymä ja teollisuuden vähähiilistyminen, 67,4 mrd €**
- **Terveys, bioteknologia, maatalous ja biotalous, 22,6 mrd €**
- **Digitaalinen johtoasema, vajaa 55 mrd €. Moninkertaistunut.**
- **Resilienssi, turvallisuus, puolustusteollisuus ja avaruus, 130,7 mrd €. Suurin ikkuna.**
- Jokaisella politiikkaikkunalla on siten myös ”oma budjettinsa” **ECF:in sisällä**

Competitiveness, prosperity and security €522.2 billion; 29.6 % of the total MFF

This heading aims to promote the EU's competitiveness by regrouping 33 programmes and strands from the current MFF. It represents a strategic investment in the EU's longterm productivity, resilience and security. Central to this heading, the **European Competitiveness Fund (ECF)** has a proposed €362.3 billion, with an estimated additional €35.5 billion from the Emissions Facility remains an offbudget instrument.

Euroopan kilpailukykyrahasto

Yhdistettynä tavalla tai toisella tiettyjä toimia yhteensä 14 nykyisestä ohjelmasta:

- CEF InvestEU, Digitaalinen Eurooppa, Horisontti Eurooppa puiteohjelma, CEF-digitalisaatio, Euroopan puolustusrahasto (EDF), tuleva Euroopan puolustusteollisuusohjelma (EDIP), ASAP, EDIRPA, EU4Health-ohjelma, Euroopan avaruusohjelma, LIFE-ohjelma, IRIS2, Sisämarkkinaohjelma (PK-yritykset) ja Innovaatorahasto (IF), joka rahoitetaan vuosina 2020-2030 päästökauppa (ETS)-tuloilla.

Euroopan kilpailukykyrahasto

- Myös **kriittiset raaka-aineet (CRMA) ja nettonollateknologiat (NZIA) sisällä**. CRMAn ja NZIAn osalta tämä on jatkoa ko. asetuksille ja asetuksissa määritellyille kriittisille / strategisille hankkeille.
- **Rahoitusmuodoista** ehdotuksia.
- **Työkalupakissa** monta lokeroa!

Nettonollateknologia-asetus

Tavoitteena varmistaa, että Euroopassa rakennetaan ripeästi lisää teknologioiden, laitteiden ja komponenttien valmistuskapasiteettia.

Tässä tavoitteena on **varmistaa hiilineutraalin edullisen energian tuottaminen energiaintensiivisille teollisuudenaloille.**

Rakentaa 40 prosentin tuotantokapasiteetti vuoteen 2030 mennessä strategisten nettonollateknologioiden vuosittaisesta tarpeesta EU:ssa.

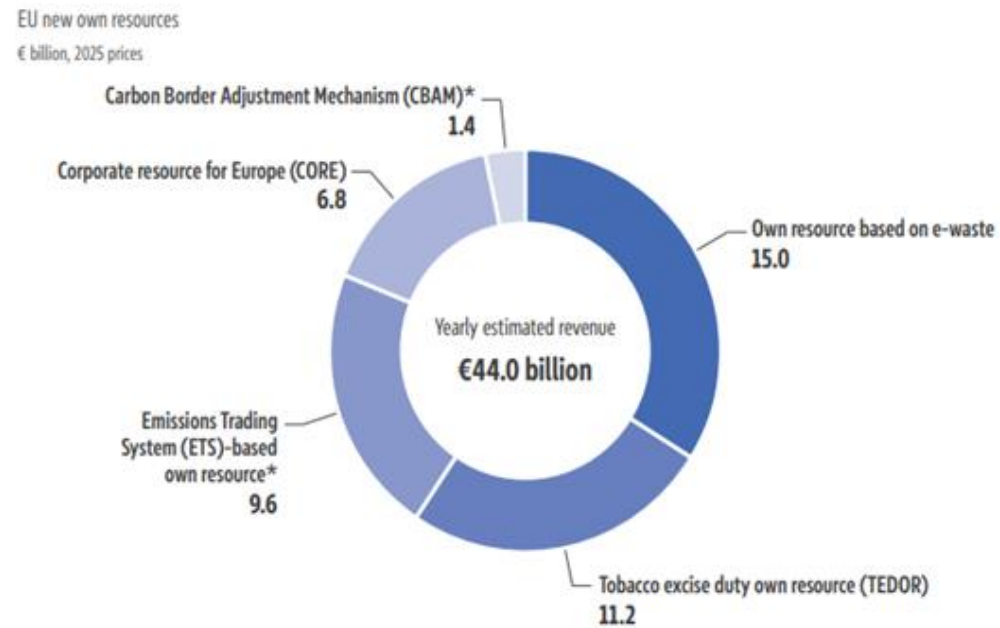
Nettonollateknologiat

- a) aurinkoteknologiat, mukaan lukien aurinkosähkö-, aurinkolämpösähkö- ja aurinkolämpöteknologiat;
- b) maatuuliteknologiat ja merellä tuotettavan uusiutuvan energian teknologiat;
- c) akkuteknologiat ja energian varastointiteknologiat;
- d) lämpöpumput ja geotermiset energiateknologiat;
- e) vetyteknologiat, mukaan lukien elektrolyysilaitteet ja polttokennot;
- f) kestävät biokaasu- ja biometaaniteknologiat;
- g) hiilidioksidin talteenotto- ja varastointiteknologiat;
- h) sähköverkkoteknologiat, mukaan lukien liikenteen sähkölatausteknologiat ja verkon digitalisointiteknologiat;
- i) ydinfissioenergiateknologiat, mukaan lukien ydinpolttoainekierrätysteknologiat;
- j) kestävien vaihtoehtoisten polttoaineiden teknologiat;
- k) vesivoimateknologiat;
- l) uusiutuvan energian teknologiat, jotka eivät kuulu edellä oleviin luokkiin;
- m) energiajärjestelmään liittyvät energiatehokkuusteknologiat, mukaan lukien lämpöverkkoteknologiat;
- n) muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden teknologiat;
- o) bioteknologian ilmasto- ja energiaratkaisut;
- p) hiilestä irtautumiseen tähtäävät muutosvoimaiset teollisuusteknologiat, jotka eivät kuulu edellä oleviin luokkiin;
- q) hiilidioksidin kuljetus- ja hyödyntämisteknologiat;

Euroopan kilpailukykyrahasto

- **Vaikuttavuutta** avaamalla yksityistä rahoitusta ja vivuttamalla enemmän EU-rahoitusta? Esimerkiksi ECF InvestEU väline.
- ”**Investointimatka**” sisältyy uuteen rahastoon. Konseptoinnista skaalautumiseen ja eteenpäin.
- **Teollisuuden vähähiilistymisen pankki** hallinnoinnin kautta osaksi rahastoa, Puhtaan teollisuuden ohjelman linjan mukaisesti.

EU:n uudet omat varat eli tulot

*Adjustments to the 2023 own resources proposals.

Note: There is an additional €14.3 billion per year estimated from a change to the current own resources.

Puhtaan teollisuuden ohjelman valtiontukikehys

Puhtaan teollisen ohjelman valtiontukikehys

- Uusi valtiontukikehys teollisuuden puhtaan siirtymän rahoitukseen
- Komissio hyväksynyt kesällä 2025
- Aikaisemmin tilapäinen kriisi- ja siirtymäkehys
- Kesto: alkoi 25.6.2025 ja voimassa 31.12.2030 saakka, ja jatkona Puhtaan teollisuuden ohjelmalle.
- Yksinkertaistuksia, ennakointia, nopeutettuja menettelyjä ja joustoja valtiontukisääntöihin
- Tukiohjelmien ja yksittäisten tukien käyttöönottoon komission hyväksyntä

Puhtaan teollisen ohjelman valtiontukikehys

- 1) Yleinen ryhmäpoikkeusasetus
- 2) Ympäristö- ja energia-alan valtiontukisäännöt
- 3) Puhtaan teollisuuden valtiontukikehikko (Clean Industrial State Aid Framework)
- 4) Important Project for Common European Interest (IPCEI)-hankkeet ja valtiontukisäännöt

Puhtaan teollisen ohjelman valtiontukikehys

Clean, Just and Competitive Transition

Competition Policy and State aid deliver on the objectives of the **Clean Industrial Deal**

Puhtaan teollisen ohjelman valtiontukikehys

Tavoitteena

- 1) vauhdittaa uusiutuvan energian käyttöönottoa,
- 2) edistää teollisuuden vähähiilistymistä,
- 3) varmistaa puhtaan teollisuuden riittävä valmistuskapasiteetti EU:ssa,
- 4) tukea energiaintensiivisiä yrityksiä,
- 5) vähentää yksityisten sijoittajien riskejä puhtaan teollisuuden hankkeissa

Puhtaan teollisen ohjelman valtiontukikehys

- 1) Tuki uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseksi (jakso 4)
- Lisäksi väliaikainen sähkön hinnanalennustuki energiaintensiivisille yrityksille
- 1) Tuet teollisuuden vähähiilistymisen vauhdittamiseen ja energiatehokkuus (jakso 5)
- 2) Puhtaiden teknologioiden tuotannolliset investoinnit (jakso 6)
- 3) Tukiohjelmat, erit. innovaatorahastohankkeisiin (jakso 7)
- 4) Tuet yksityisten investointien riskien vähentämiseksi (jakso 8)

Puhtaan teollisen ohjelman valtiontukikehys

Suomessa Euroopan kolmanneksi halvin sähkö

Energiäteollisuus

3

Data: Energy-Charts
Sähkön hintatilastot 2024

30.12.2024

Sääntelyn yksinkertaistaminen

Sääntelyn yksinkertaistaminen

- Euroopan komission 12.2.2025 tiedonanto ”Yksinkertaisemmin ja nopeammin toimiva EU: tiedonanto lainsäädännön täytäntöönpanosta ja yksinkertaistamisesta” (COM (2025) 47 final).
- Digitaalinen ja vihreä kaksoissiirtymä EU:ssa
- EU:n kilpailukykyä ja yritysten liiketoimintaa kehitetään yksinkertaistamalla säädöskehystä. EU:n kilpailukyvyn kehittäminen yksinkertaistamalla säädöskehystä ja pitämällä kiinni EU:n politiikkatavoitteista ja korkeista standardeista.

Sääntelyn yksinkertaistaminen

Over **EUR 8 billion**
In savings on annual
administrative costs

Six major simplification packages
proposed by the Commission so far

Goal to cut administrative burdens
by at least 25 % for all companies
and 35 % for SMEs
by the end of this mandate

Sääntelyn yksinkertaistaminen

- Raportointitaakan vähentäminen: Tavoitteena on vähentää taakka vähintään 25 prosenttia kaikkien yritysten osalta ja 35 prosenttia pk-yritysten osalta.
- Eurostatin arvio: Taakankevennys 25 %:lla vastaisi euromäärältään **37,5 miljardin euron kevennystä** Euroopan unionin alueella ja aikajänteenä olisi Euroopan komission 5-vuotiskausi.
- Vuosittaiset tilannekatsaukset

Tanskan EU-puheenjohtajuuskausi

Tanskan puheenjohtajakauden kilpailukyvyn painopisteet ja pääteemat

- Tanskan puheenjohtajuuskauden keskeiseksi **ydinteemaksi puheenjohtajuusohjelmassa** on määritelty ”vahva Eurooppa muuttuvassa maailmassa”.
  - **Kaksi painopistettä ovat turvallisuus ja kilpailukyky.**
  - Muun muassa EU:n monivuotinen rahoituskehys (MFF) ja **Euroopan kilpailukykyrahasto**, komission yksinkertaistamisehdotusten täytäntöönpano ja sisämarkkinoiden vahvistaminen.
- **Puhtaat teknologiat, puhdas siirtymä**

Eurooppalainen ilmastolaki

- Ehdotuksen tavoitteena on asettaa vuodelle 2040 unionin laajuinen ilmastotavoite varmistamaan vuoden 2050 ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamisen.
- Komission mukaan ehdotettu 90 %:n nettopäästövähennystavoite vuodelle 2040 **vahvistaisi EU:n puhtaan siirtymän johdonmukaista edistämistä, investointivarmuutta, eurooppalaisen teollisuuden kilpailukykyä ja asemaa puhtaiden ratkaisujen edistäjänä sekä lisäisi energiaturvallisuutta.** Lisäksi ehdotus varmistaisi komission mukaan, että EU vastaa sen Pariisin sopimuksen mukaisiin sitoumuksiin.

Puhtaan siirtymän sääntely

